

Buriaad-Mongoloi YEN

BK(b) P-iin Buriaad-Mongoloi Mozkoom ba BMASSR-ei CGK-ai
yderbyriin gazeeta

Faşıizmai burtag xylehenşed, baruunai-trockiis bandiidiudii ygei xexe

Faşıizmda eeshediigee xudaldahan, burtag galzuu predaatelnii, Izmeeniguud—trockiis buxaarintanai faşıis yslooviur naiduluan, faşıistnuud zebsegte tuhalamzada xorologsod, diversaantnuud bolbol aldarta soveed razveedkaa balşisa barigdaa, SSSR-ei Verxoovno Syydel serege koleegiin urda, xynde buzar gente jabuulganuudalga tyee xariuusaxiin tulada zogso-bo.

Xyndel adali byxil dyrse al-dalan, Buxaarin, Riikov, Jagooda tyryytel, xorot muuxal xog boguudal xehen, zerlig buzar gente jabuulganuudalga, Soveed Syydel procees deere, uzuraaraa onglogdon, ulam gynzegiigee elirryylegdeze baina. Ede faşıis zolbo noxosud, xaanal oxraankiin tushamarsad xadaa, byxii nahan soogoo, xydelmerisen angiliin rerekte esergyy, proletaa revolyycede esergyy, bolşeviguiduud paartida esergyy ba revolyyiciin aguu jixe geeni-ner Leenin ba Staalinda esergyy baihan ba tedenet teme-schen baina. Oehdeine burtag hedelgenyyd xadaa, socializmal ilataar yi buta soixgodoxdon, terroor, spionaaz, xoro-logo, diveersiin zamda oronon baigaa. Ene aluruşdai baanda bolbol byxil delxein faşizmali galzuu hedelgli butasoxihou jixe ilalta myn.

Soveed arad ba byxii tyryy xyn tyrelten bolbol ene burtag zaagovoral niitiil zadalan butasoxihou, Staalind arkoom N. I. Jezoov tyrytei, aldarta dotoodo xerege arkomaadaixi-dai, socializmal xeregte yzyyl-hen, segnesegyl tuihlin xezedes martaxagyi. Sovet oronoi byxii azalşadt xamta, manai Buriaad-Mongol respypyblikin xydelmerised, kolxozniguud, nauuqno xydelmerilegded, komandirnuud ba ualanarme-jecnuud ba byxii azalşad bolbol troock-buxaarintanai "baruu-nai-trockiis bloogi" burtag bandiidiud, spioonuud, diversaantnuud ba aluruşdita xaira gamgyl xatuu xehelte xariuusulxii, negen hanalaar erilte xene.

Spionaaz, terroor ba diveer-sili xeregleze, manai orondo byryzynel zasagi busaaxii hedenen ba manai oronii fa-jiistnuudai jaarmo doro yge-xii hedenen, tede burtag gaaduud, aluruşdita jamarş xalra gam baixagyi, tede faşizmali xyle-hensed, troock-buxaarintanai zutar bandiidiud ygei xexe johto-Buriaad Mongoloi azal-sai negen hanalai erilte imme baina.

Jamarş demzelgehee xahag-dahan ba olonite azalsan aradal xaraal, zebiyseleger xosor-hon, troock-buxaarintanai bandiidiud xadaa, eehedingee.

HYYLEI MEDEESEL

Fraankodo xysete soxitlo bolbo

Loondon, 7. (TASS). Reite-roos jixeer şarkataad. Yxheen rei medeesenelei johto, faşıis kreisernyyd ba respypyblikin flood xojorol dalain tulaldaanai yjede "Kanariaas" kreiser biše, xarin "Baleaares" kreiser uhanda şingegegdebeli na geze, aangliin admiralteist-teritorii deere buulagdaxa vo batalana. Aangliin patryy-lina esmiincenyd—"Kempen feelbt" ba "Baleaares" xojor, ysegelder ygleegyir, Karaten-xena ba Alkaante xojoroi xoor-doxi erjede oiroxon uhanda şingegehen, "Baleaares" kreiser komaandini 400 xynii (700 xynhee) sugululza abaa. Oiroxon, uhan soohoo abtahan mätroosuudil yimyyleesenelei seregei koraablinuud deere huulgaza exleke yjede, ede koraablinuud agarhaa boon-buduulaa. Aangliin esmiince deere boombo buugaayi, til-gebes uhan soohoo teheren boom-blın teherhende nege mat-

Pariiz, 7. (TASS). Espaans aagenstiin medeesenelei jo-hoor, kreiser "Baleaares" bolbol yimyyleesenei bise kreisernyydtel ton adalt baina.

"Baleaares" xadas, ysegelde odono seregei sydyne myn. "Ba-leaares" kreiser 1932 ontohanda tabigdahan baina.

Francuuza komunilis paartili telegraama

Pariiz, 7. (TASS). Respyyblikin flood yimyyleesenelei floo-dil ilahan tuşa francuuza komunilis paartili sekretariaa-dai ispaanilin pravitelstvodo elgeehen telegraami "Jymalite" tolilobo. Telegraama so-

Buriaad-Mongol Avtonoomno Soveed Gyisedxexe Komiteedai tabadugaar Seesiin

TOGTOOL "BMASSR-ei VERXOOVNO SOVEEDTA HUNGAXA HUNGALTIIN TUXAI DRYIM" BATALXA TUXAI

Buriaad-Mongol Avtonoomno Soveed Socialis Respyyblikin Centraalna Gyisedxexe Komiteedai togtooxon xadaa:

"BMASSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hungaltiin tuxai Dryim" batalxa.

BMASSR-ei Centraalna Gyisedxexe Komiteedai tyryylegse—BELGAAJEV.
BMASSR-ei Centraalna Gyisedxexe Komiteedai sekretar—BIRTAANOV.

BMASSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hungaltiin tuxai Dryim

I BYLEG HUNGULIIN SISTEEME

1 statyja. BMASSR-ei Konstituuciin 101-dexi statyja-gai yndeeher, BMASSR-ei Verxoovno Soveedta deputaad-dari hungaxa hungaltiin erxliu yndene huuri deere niuusa golosovaaniaar yilededgexe johto.

2 statyja. BMASSR-ei Konstituuciin 102 doxi statyja-gai yndeeher, deputaadnari hungaxa hungaltiin erxliu yndene huuri deere niuusa golosovaaniaar yilededgexe johto.

3 statyja. BMASSR-ei Konstituuciin 103-daxi statyja-gai yndeeher, deputaadnari hungaxa hungaltiin erxliu yndene huuri deere niuusa golosovaaniaar yilededgexe johto.

4 statyja. BMASSR-ei Konstituuciin 104-daxi statyja-gai yndeeher, exenernyyd bolbol eresyytel negen adali hun-gara ba hungagdaxa erxli edlexe.

5 statyja. BMASSR-ei Konstituuciin 105-daxi statyja-gai yndeeher, Ulaan Aarmida alba xexe baina graazdanuud bolbol byxil graazdanuudtai negen adali, hungaxa ba hungag-daxa erxli edlexe.

6 statyja. BMASSR-ei Konstituuciin 109-daxi statyja-gai yndeeher, kandidaadrar bolbol hungaltiin yjede hunguu-liin ookruguudaar tabigdara.

II BYLEG HUNGAGŞADAI SPISEGEYYD

7 statyja. Hungagsadal spileseyydi bolbol gooroduudta azalşanai deputaadnari goorodi Soveedaar, rajoonuud bolbo-roagdahan gooroduudta—rajoonil Soveedaar, yxde niuta-guudta—xydeegi, somonoi (dereevniin, yiyseel) azalşanai deputaadnari Soveedaar zoixiogodoxo johto.

8 statyja. Spileseg zoixiogoo yjede, tusxaita Soveedai ter-ritoori deere (sag yrgelze gy, ali sag zuura) huura baihan ba hungaltiin erxetel, hungaltiin erxli yndene oruulagdaxa johto.

9 statyja. Syydel şildxeberieer hunguliliingaa erxli xahagdahan xynyyd bolbol tere şildxeberi dotor hunguliliins erxli xahaxaar togoogdohn byxil bolbol so ba myn togo-

tom zakoonto suramai johto uxamaatul geze oldonon xynyyd bolbol hungagşadai spilesegte oruulagdaxa johto.

10 statyja. Hungagsadal spileseyydi bolbol tus hun-guliliin uçaastaguud oyride alfaavdal johto zoixiogodoxo, nungagşadai obog, nere, aldar, naha ba huura baigal gazarlii zaagdaza, azalşanai deputaadnari Soveedaal tyryylegseilin ba sekretariali gar tabigdahan baixa.

11 statyja. Hungagsadhaa xensji xadaa, negenhee ylyy hunguliliin spilesegte oruulagdaxa boixogyi.

12 statyja. Seregi çaaştuuudtai ba seregyydei nege-deyyide baigal hungagsadal spileseyydi bolbol komaando-vanlaar zoixiogodoxo, komandir ba seregi komisaar xojoroi gar tabigdagad baixa. Bişeg byxil seregi alabajauulagdahan oygede, baidag baidag gazaraihungagşadai spilesegte azal-sanai deputaadnari zoixiogodoxo johto.

13 statyja. Bölyncanuud, narailalgiin gernyyd, sanatoorinuudtai ba bişeg argalalgin zurgaanuudai dergede baigul-agdahan, hunguliliin uçaastaguudai hungagşadai spileseyydi otobol yoeşen graazdanuudtai ba myn hungaltiin bolbo yder dezyyrtvede baixa, medicin personaaldaş zoixiogodoxo jo-noto.

14 statyja. Azalşanai deputaadnari Soveed bolbol hun-galata bolxonoo 30 xonog urid, hungagsadal spileseyydi by-gegeniltin xaraxaar gazarta ygegy, ali hungagşadai spileseyydi telisliuulka argu Soveedaiga ger soor olgon xangxada jo-noto.

15 statyja. Spileseyydi bodoto ekzempliaar bolbol azalşanai deputaadnari zoixiogodoxo Soveedaar ba seregi çaaştuuudtai, ali seregi negedelde xadagalagdaxa johto.

16 statyja. Hungagsadal spilesegte tuxaglagdahan yder ba hungaltiin bolbo yder xojoroi xoorondo, eeringee baidag gazarlii nelegeen hungagşadai, azalşanai deputaadnari zoixiogodoxo Soveed bolbol Centraalna hunguliliin komisiin togoohon foormor "golosovaalka erxlii batalahan Ynemşelge" ygeye hungagşadai spilesegdeere—garba geze temdeglexe jo-noto. Hungagsadal sag yrgelze gy, ali sag zuura baixa sine gazarta miuraigaa ynemşelge ba myn "golosovaalka erxlii batalahan Ynemşelge" xojorli xaruulza, hungagşadai spilesegte oruulagdaxa jo-noto.

17 statyja. Hungagsadal spilesegte garhan buruuuudai spilesegte oruulagdaxa, spileseghe xahagdahan, obogii, nerii, aldarlii buruu bisegdehen, hunguliliingaa erxli xahagdahan xynyyd spilesegte buruugaar oruulhan) tuxai medyyl-geyydi bolbol spileseg tuxaglagdahan, azalşanai deputaadnari Soveedaar barixa johto.

MYNƏDEREI NOOMERTO:

TYRYY BIŞEG—Faşıizmai burtag xylehenşed, baruunai-trockiis bandiidiudii ygei xexe BMASSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hungaltiin Dryim—Antisoveed "baruunai trockiis bloogoi" procees—Jarovizaacada zişete hainaar beledxexe Pionereei bulan Xydeegi bişegşed bişene.

№ 58 (2392)
1938 onoi
MAARTJIN
11
PIAADNIDCA
14-xi zilee garna
ULAAN-VDE goorod,
BMASSR

Socialis Respyyblikin Centraalna

TOGTOOL "BMASSR-ei VERXOOVNO SOVEEDTA HUNGAXA HUNGALTIIN TUXAI DRYIM" BATALXA TUXAI

Buriaad-Mongol Avtonoomno Soveed Socialis Respyyblikin Centraalna Gyisedxexe Komiteedai togtooxon xadaa:

"BMASSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hungaltiin tuxai Dryim" batalxa.

BMASSR-ei Centraalna Gyisedxexe Komiteedai tyryylegse—BELGAAJEV.
BMASSR-ei Centraalna Gyisedxexe Komiteedai sekretar—BIRTAANOV.

18 statyja. Azalşanai deputaadnari Soveedai Gyisedxexe Komiteedai bolbol hungagşadai spilesegte buruu zyil bolboni tuxai oronon medyylige byxenili gurban xonogol bolzor soor xaraa yzexe ujalgatai.

19 statyja. Azalşanai deputaadnari Soveedai Gyisedxexe Komiteedai bolbol hungagşadai spilesegte buruu zyil bolboni tuxai medyyligenyddi yzexede, negen gebel, hungagşadai spilesegte şukala zahabari oruulxa, negen gebel, medyyligenlii xangangyl orxhon motivuudaga tuxal bise mel spravakka medyylige barışga yzexe johto; medyylige bolbol azalşanai deputaadnari Soveedai şildxeberili zybzegęegyi ha, aradai syyde gomodol bariza şadaxa.

20 statyja. Aradai syyde bolbol gurban xonogol bolzor soor syyde neelem zasedaani deere medyylegse bai Soveedai tyryylegse duudaza, spilesegte garhan buruu zaaħan gomodoli şalgaza yzexe ba eeriingee şildxeberili medyylegsede ba myn Soveedta darii tyrgen medeesexe ujalgatai. Aradai syyde şildreberi bolbol esesel şildreberi.

III BYLEG

BURIAAD-MONGOL ASSR-ei] VERXOOVNO SOVEEDTA HUNGAXA HUNGALTIIN OOKRUUUD

21 statyja. BMASSR-ei Konstituuciin 22-doxi statyja-gai yndeeher, BMASSR-ei Verxoovno Soveed bolbol, hunguliliin ookruguudaar xubaagdaza, BMASSR-ei graazdanuudtai hungagdaxa johto.

22 statyja. BMASSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hungaltiin ookrug bolbol ookrug byrii 6 mingan zontoi baixa primsepet johto; baidag baidag gazaraihungagşadai tabigdara.

23 statyja. BMASSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hunguliliin ookruguudai bii bolgoco jabadal bolbol BMASSR-ei Verxoovno Soveedai Prezildiyimeer ylidegdege johto.

24 statyja. BMASSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hunguliliin ookruguudai spileseg bolbol BMASSR-ei Verxoovno Soveedai prezildiyimeer hungaltiin yderii togtooxo jabadalai negen xamta, tunxaglagdara johto.

IV BYLEG

HUNGULIIN UÇAASTOGUUD

25 statyja. Hunguliliin blyletteenyddi tusaaza abxlin ba goolosuudti toloxiin tulada, BMASSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hunguliliin ookruguudta bagtahan, goorod ba aimaguudai territoori bolbol, hunguliliin uçaastag bolgoco xubaagdaxa johto.

26 statyja. Hunguliliin uçaastoguudtai bii bolgoco jabadal bolbol gooroduudta—azalşanai deputaadnari goorodi Soveeduudaar, rajoonuud bolbo xubaarilagdahan gooroduudta—azalşanai deputaadnari rajoonoi Soveeduudaar; xyde niutaguudta—azalşanai deputaadnari rajoonoi, aimagi Soveeduudaar ylidegdege johto.

27 statyja. Hunguliliin uçaastoguudtai bii bolgoco jabadal bolbol hungaltiin tuxaglagdahan yderi ylidegdege johto.

28 statyja. Kojor minganhaa ylyy bişeg zontoi selbo-veedai territoori bolbol zuramai johto; negen hunguliliin uçaastog bolbo yoreevali, ylyys byride tuxagaar hunguliliin uçaastoguudtai tuxaglagdahan yderi ylidegdege johto.

29 statyja. Dilenxidee zizexen tuxkontoi alad xolin xoitio almagudua, 100 xynhee dooso bişeg zontoi baixa, negen hunguliliin uçaastoguudtai emxidreze bolbo. Kolo taharraxi xadil oo nyuydel almagudua, BMASSR-ei Verxoovno Soveedai Prezildiyimeer zybzegęeleer, 100-haa yseēn ba zygeer 50-haa dooso bişeg zontoi hunguliliin uçaastoguudtai tuxaglagdahan yderi ylidegdege johto.

30 statyja. Xojor minganhaa deese zontoi gooroduud, azayiledberin pyunkonyydi, myntere mete tuxkontoi, ylyy syyde bai selbo-veedai tuxaglagdahan yderi ylidegdege johto.

31 statyja. Seregi çaaştuuudtai ba seregyydei negedelde nyyyd bolbol 50-haa dooso bişeg zontoi hungagşadai tuxaglagdahan yderi ylidegdege johto.

32 statyja. Hungata bolzo baigal yderi ylidegdege johto.

33 statyja. Hungata bolzo baigal yderi ylidegdege johto.

BMASSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hungaltiin tuxai Dyrim

(YRGELZEEL. Exinь negedexi niuurga)

dai gernyydei dergede tus tusagaar hinguuliin uçaastaa-gud togtoogdodog baixa.

Xede xeden koopusuudai bolbñicanuu, xerbee koor-pus byriden 50-haa dooш biшe hungagsadai bii haanъ, tus-tusagaar koopusuudai dergede hinguuliin uçaastaguudil bii bolgozo bolxo.

Bolbñicanuu ba biшe argalalgii zurgaanuu, xer-bee tende tus tusagaar hinguuliin uçaastaguu emxidxe-deegyi haanъ, hinguuliin komisauudai gesyyd tede bol-bñica ba emnelygiin zurgaanuu danь osoш, hinguuliin blylle-teenyydiin tušan abxa jabadal xegdeze bolxo. Tligeet ge-geşge haa, bolbñicanuu tus tusagaar hinguuliin xairsaguudaa-xangadxa johotoi.

V BYLEG

HUNGULIIN KOMIISANUUD

34 statjaa. BMASSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hungaltiin erxile Centraalna hinguuliin komisa bolbol oloniitii organizaacanuudai ba azalsanai bylgemyydei tyle-legsedhee byride, hungaltiin yderil tunxaglaxata negen ramta, BMASSR ei Verxoovno Soveedai Prezidlymeer bat-a-lagdaxa johotoi.

35 statjaa. Centraalna hinguuliin komisa bolbol tyrylegse, tyrylegsiin orologs, sekretarba 10 gesyydtei—ime sostaavtaigaar togtoxo johotoi.

36 statjaa. Centraalna hinguuliin komisa bolbol:

a) „BMASSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hungaltiin tuxai dyrimil“—hungaltiin jabaza baixa yjede xazai tagyi gyisedxexe jabadall BMASSR-ei byxi territoori deere azaglaza baixa johotoi;

b) hinguuliin komisauudai buruu jabulgii tuxai oron hon gomodoluudii şalgan yaze, tere gomodluudai tuxai eselen şidxebeenydiin gargaza baixa;

c) tamaganuu ba hinguuliin xairsaguudai dyrse xebyydi, „golosovaalxa erxii batalaka ynemselgii“ foormi, hinguuliin blyletteenydiel ba tedeni konveertruudai foormi ba yngi, hungagsadai spisege foormi, goolos toololgiin protokoolci foormi, hungagdahanai tuxai ynemselgenyydei foormi zołoon togtoxo.

d) BMASSR-ei Verxoovno Soveedta hungagdahan deputaadtarii regisraalca;

d) hungaltiin xereg xytelberili BMASSR-ei Verxoovno Soveedai mandaatna komisada tušaaza ygeye.

37 statjaa. BMASSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hungaltiin okrugud byride, BMASSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hinguuliin oksanai komisauudai togtoogdodo johotoi.

38 statjaa. BMASSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa oksrugi hinguuliin komisauudai bolbol oloniitii organizaacanuudai ba azalsanai bylgemyydei tyle-legsedhee byrideze ba hungaltahaa tyryyn 50 xonoghoo dooш biшe bolzorto BMASSR-ei Verxoovno Soveedai Prezidlymeer bat-alagdaxa baina.

39 statjaa. BMASSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa oksrugi hinguuliin komisauudai bolbol tyrylegse, tyrylegsiin orologs, sekretarba 6 gesyydtei—ime sostaavtaigaar togtoxo johotoi.

40 statjaa. BMASSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa oksrugi hinguuliin komisa bolbol:

a) hinguuliin uçaastaguudai azalsanai deputaadtara xoxlo Soveeduudai gyisedxexe komiteeduaar sag soons emxidxeen togtooxo jabadall azaglaza baixa;

b) hinguuliin uçaastaguudai poriaadkovo noomenuudii togtooxo;

b) hungagsadai spisegeyydi sag soons zołoozo, byge-denliit sonosxol bolgon tunxaglaxa jabadall azaglaza baixa;

c) BMASSR-ei Konstituuciin ba „BMASSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hungaltiin tuxai dyrimi“ eriltenyydiin bat-imalan saxiza, BMASSR-ei Verxoovno Soveedta oruulxaar tabigdahan deputaadtarii kandidaadii regisraalca baixa;

d) uçaastagai hinguuliin komisauudai hinguuliin blyletteenydeebi ba togtoomol foormotol konveertruudaa-xangaza;

e) oksrugi dotorxi goolosuudai toololgoy yledze, hungaltiin rezyltaaduudii todolon gorgaxa;

f) hungaltiin xereg xytelberili BMASSR-ei Centraalna hinguuliin komisada elgeexe;

g) hungagdahan deputaadtai hungagdahanai tuxai ynem-selge ygeye.

41 statjaa. Uçaastagai hinguuliin komisauudai bolbol oloniitii organizaacanuudai ba azalsanai bylgemyydei tyle-legsedhee byrideze, hungaltahaa tyryyn 40 xonoghoo dooш biшe bolzorto, goorod gizarza azalsanai deputaadtara goorod Soveeduudai, rajoonud bolzo xubaagdahan gooruduudat-azalsanai deputaadtara rajoonoi Soveeduudai; xydees gazar-nuudai—azalsanai deputaadtara rajoonoi Soveeduudai bat-alagdaxa.

42 statjaa. Uçaastagai hinguuliin komisa bolbol tyrylegse, tyrylegsiin orologs, sekretarba 2-6 xyrter gesyydtei—ime sostaavtaigaar byrideen togtoogdodo.

43 statjaa. Uçaastagai hinguuliin komisa bolbol:

a) hinguuliin uçaastag sooxi hinguuliin blylle-teenyydi tušaaza abxa;

b) BMASSR-ei Verxoovno Soveedai deputaadtara hunkaltada orohn kandidaad byride ygtenee goolosuudii tolon byridxexe;

c) hungaltiin xereg xytelberili BMASSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa oksrugi hinguuliin komisada tušaaza.

44 statjaa. Centraalna hinguuliin komisiin, oksrugi hinguuliin komisauudai ba uçaastagai hinguuliin byxi sostaavai xaxadhaa jixenxin suglaraa haanъ, xysendee orobo, geze tologodoxo.

45 statjaa. Hunguliin komisauudai dotor xamaz bygede asudalnuud bolbol jyrii olonxi goolosuudaa sild-regedeg baixa; goolosuudaj tensee haanъ, tyrylegsiin goolos ygen talan dilleke.

46 statjaa. BMASSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hungaltiin yiledxi jaboladal xolbogdohon gargaşanuud bolbol gyrenei zeeriee xegdexe.

47 statjaa. Centraalna hinguuliin komisiin, oksrugi ba uçaastagai hinguuliin komisauud bolbol, Centraalna hinguuliin komisiin togtoohon xebi johoor xegdeheen eerein tamagatai baixa.

VI BYLEG

BMASSR-ei VERXOONNO SOVEEDAI DEPU-TAADTA KANDIDAADUUDII TABIXA ZURAM

48 statjaa. BMASSR-ei Verxoovno Soveedta kandida-aduudii tabixi erx bolbol BMASSR-ei Konstituuciin 109-dexi statjaaagai yndehoer, oloniitii organizaacanuudai ba azalsanai bylgemyyde ygen xangadxa gebel: komuniis paartij-na organizaacanuudai, profesionalno sojuuzuudai, kapera-tivuudai, zaluušuudai organizaacanuudai, kyltyyrne bly-geyyde ba zakoonoor togtoohon zuramai johoor regisraa-cada orohn, biše-biše organizaacanuudai ygtexe johotoi.

49 statjaa. Kandidaaduudii oruulxa erxii res-pybblikii oloniitii organizaacanuudai ba azalsanai blyge-mydei oorganuud, myn aimag ba rajoonoi oorganuud, myn tereselen yiledberiliin gazaruudai xydelmerišen ba albaxa-gashadi, seregei çastnuudai ulaanmeejecuudai niitiin sug-laanuud, myn kolroozuudai tariaasanai ba sovxoouudai xy-delmerišen ba albaxaagsadai niitiin suglaanuud bejelyyen gyisedxexe.

50 statjaa. Deputaadtai oruulxaar tabigdahan kandida-duud bolbol BMASSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa ookru-gai hinguuliin ko nisanuudai gesyyd baiza bolxogyi, myn tereselen deputaadtai kandidaadtai oruulxaar tabigdahan ook-rug sooxi uçaastagai komisauudai gesyyd baiza bolxogyi.

51 statjaa. BMASSR-ei Verxoovno Soveedai deputaadtai kandidaaduudii tabihan, oloniitii organizaaca gy, ali azal-sanai bylgem byxen hungaltahaa tyryyn 30 xonoghoo dooш biшe bolzorto, BMASSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa ook-rugai hinguuliin komisada, deputaadtai oruulxaar tabihan kandidaaduudaa regisraacada oruulxa ujalgatai.

52 statjaa. BMASSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa ookrugai hinguuliin komisa xadaa, oloniitii organizaacanuudai ba azalsanai bylgemyyde BMASSR-ei Verxoovno Soveedai deputaadtai oruulxaar tabigdahan, byxi kandidaaduudii, BMASSR ei Konstituuciin ba, BMASSR ei Verxoovno Soveedta hungaxa hungaltiin tuxai dyrimi“ eriltenyydiil xyrgexe

53 statjaa. BMASSR-ei Verxoovno Soveedai deputaadtai kandidaaduudai oruulxaar tabihan, clonliitii organizaacanuud gy, ali azalsanai bylgemyydxadaa, ookrugai hinguuliin komisada, deputaadtai oruulxaar tabihan barimtalana saxiza, regisraacada abxa ujalgatai.

a) deputaadtai kandidaadii oruulxaar tabihan, sugla-nai gy, ali zasedaantiin prezidlymei gesyyd gar tabilgatai protokool, tede gesyyd naha, huudag niutag, myn kandi-dadii tabihan organizaacilin nerii zaaza, kandidaadii tabihan suglaanai gy, ali zasedaantiin bolhon gazar, sag ba suglaanda xabaadagsadai tooji zaaza bisexhee gadana, deputaadtai oruulgaxa tabigdahan kandidaadtai obog, nere, aldar, naha, huudag niutag, paartijnost, ba xedeg azaliin todorkoilon zaagdaxa johotoi;

b) tabihan organizaacilin zyghee, tus hinguuliin ookrug soo ballotirovalagdaxi zybseze bişen, deputaadtai oruulxaar tabigdahan kandidaadi medylyge.

54 statjaa. BMASSR-ei Verxoovno Soveedai hungag-daxa deputaadtai kandidaad xadaa gansal nege ookrug soo hungagdaza boxo.

55 statjaa. Deputaadtai oruulxaar tabihan kandidaadii BMASSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa ookrugai hinguuliin komisiin zyghee regisraacada oruulxi arsa haanъ, xojor xonogi bolzor so Centraalna hinguuliin komisada gomo-dozo bolxo, Centraalna hinguuliin komisiin şidxeberi baixa.

56 statjaa. BMASSR-ei Verxoovno Soveedai deputaadtai oruulxaar tabigdaza, regisraacada abtahan kandidaad byxiil protokool, tede gesyyd naha, huudag niutag, myn kandi-dadii tabihan organizaacilin nerii zaaza, kandidaadii tabihan suglaanai gy, ali zasedaantiin bolhon gazar, sag ba suglaanda xabaadagsadai tooji zaaza bisexhee gadana, deputaadtai oruulgaxa tabigdahan kandidaadtai obog, nere, aldar, naha, huudag niutag, paartijnost, ba xedeg azaliin todorkoilon zaagdaxa johotoi.

57 statjaa. BMASSR-ei Verxoovno Soveedai deputaadtai oruulxaar tabigdaza, regisraacada abtahan byxi kandidaaduud bolbol hinguuliin blyletteenies soo zaabol oruulgaxa johotoi.

58 statjaa. BMASSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa ookrugai hinguuliin komisa bolbol BMASSR ei Verxoovno Soveedta hungaxa hungaltahaa tyryyn 15 xonoghoo dooш biшe bolzorto, hinguuliin blyletteenyydiil xeblyyleed, byxi uçaastagai hinguuliin komisauudai taraan elgeexe ujalgatai.

59 statjaa Hunguliin blyletteenies bolbol tus hunkuuliin ookrug sooxi xelenyyd deere xeblegdexe johotoi.

60 statjaa. Hunguliin blyletteenies bolbol Centraalna hinguuliin komisiin togtoohon foormoor ba byxi hungagsadai hinguuliin blyletteenies xangaza şadaxa tootgoor xeblegdexe johotoi.

61 statjaa. Oksrugi hinguuliin komisiin regisraacada abtahan, kandidaaduudii tabihan organi aaca byride ba myn tereselen BMASSR-ei grazdanilin byride, BMASSR-ei Konstituuciin 92-doxi statjaa gal johoor, tere kandidaadtai kandidaadii tabihan oloniitii organizaacilin nere bolbol ookrugai komilsa, hungaltiin bolxoho tyryyn 25 xonoghoo dooш biшe bolzorto tunxaglagdaxa johotoi.

62 statjaa. Uçaastagai hinguuliin komisa b bolbul hinguuliin yder, hungaltiin bolxoho tyryyn 2 harahaa dooш biшe bolzorto, BMASSR-ei Verxoovno Soveedai Prezidly-meer togtoogdodo. Hungalta bolbol xydelmeriin bliшe yder yileddegdexe johotoi.

63 statjaa. BMASSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hungaltiin yder, hungaltiin bolxoho tyryyn 2 harahaa dooш biшe bolzorto, BMASSR-ei Verxoovno Soveedai Prezidly-meer togtoogdodo. Hungalta bolbol xydelmeriin bliшe yder yileddegdexe johotoi.

64 statjaa. Uçaastagai hinguuliin komisa b bolbul hinguuliin bolxoho tyryyn 20 xonoghoo turşa so, yder byri hungaltiin bolxo yderi ba hungalta bolxo gazarai tuxai hungagsadai zarladag gy, ali jamar negen ondo argaar ygen tunxag gargarad baixa johotoi.

65 statjaa. Hungagsadai zyghee goolosuudaa ygeye jabadal xadaa hungaltiin yderi ygleenei 6 çasashaa hyniliin 12 ças xyrter yileddegdexe johotoi.

66 statjaa. Hunguliin bolxo yder, ygleenei 6 çasta uçaastagai hinguuliin komisiin tyrylegse bolbol komi-singaa gesyydil dergedee balgaza, hinguuliin xairsa-gudii ba togtoogdohon foormiin johoor beledxegde, hungagsadai spisegei belen bolhoniil şalgaza yzexe, teren-gee hyller, xairsaga xaaza, komisiislingaa tamaga-laad, hungagsadai goolosoo ygelgede exilze oroxo jabadalda urixa johotoi.

67 statjaa. Hungagsadai byxen goolosoo ygexiin tulada, goolosovaalgiin gerte jireze, niuraaraa goolosoo ygeye, tixede-dee hungagsadai bolbol hinguuliin blyletteenies konveert soze niagaad, hinguuliin xairsag oruu tabiza goolosoo ygeye johotoi.

68 statjaa. Hungalta xexe ger soons, hungaltiin blyletteenyydi gyisedxexe tusagaar koomnata tħalagdaxa johotoi, tere koomnata soons goolosovaalza baixa sagħi, goolosovaalgiin gerte xien baixa bolxogyi, xoriultai baixa, myn uçaastagai hinguuliin komisiin gesyyd baiza bolxogyi, blyletteenii gyisedxexe koomnata oruul nege dero xedeen hungagsadai oruulxa ha, tere koomnata nege dero oroxo hungagsadai toogor tus tustaa tħalgaar gy, ali širmeer taħalaatai baixa johotoi.

69 statjaa. Hungaltiin gerte jireħen hungagsadai byxen goolosoo ygeye, tixede-dee hunguliin komisiin sekretaris paaportaa gy, kolxoo kliżżeek gy, profsojużza billedee gy, ali ondo, niuraigaa ynemselgħi yzyyl, hungagsadai spisegei johoor şalgadxa, hungagsadai spisegei deere temdegħegħdeheen.

nei hyyleer, hinguuliin blyletteenies ba togtomol xebel kon-veert abxa johotoi.

70 statjaa. „BMASSR ei Verxoovno Soveedta hungara hungaltiin dyrimi“ 16-daxi statjaa gal johor, „golosovaalxa erx il batalhan ynemelget“, hungalta bolzo gerte jireħen xynnyd biše, tuxai spisegei uçaastagai komisa xexe johotoi, ene spisegei xadaa, hungagsadai spisegei xabsargag-daxa johotoi.

71 statjaa. Hunguliin blyletteenii gyisedxexe koom-nata soor oħroh hungagsadai bolbol hinguuliin blyletteenies byride: golosovaalhan kandidaadaġġa obogii yleżże, bl-że-nyd dien balan zurax johotoi; hungagsadai bolbol blyletteenii konveert soogoo x-eż-zaa niagaad, uçaastagai hinguuliin komisiin baldag koomnata ororo, hinguuliin blyletteenii konveertli hinguuliin xairsag oruu tabixa johotoi.

72 statjaa. Yseb biseg medexegħi gy, ali jamar negen erxet duutu deereħee, hinguuliin blyletteenii erez-żi gyisedxexe argayl hungagsadai radaa, hinguuliin blyletteenii gyisedxexe koomnata

ANTISOVEED „BARUUNAI-TROCKIIS BLOOGOI“ PROCEES

(TYGESSEL. Exin gurbadaxi mluurta)

nuudaar daldalhan, Troocki bolbol baha le iime xojor niurtai sugarim bariza jabahan baina. „Zyynei komunistnuud“ bolbol „zyynei“ eseernyydei bloog baigulza, myn hyylee-sen-baruunal eseernyydei bloog baigulhan baina.

1918 ondo bolhon „zyynei“ eseernyydei yimeen bolbol „zyynei“ komunistnuud“ ba „zyynei“ eseernyydei negen xamtii xeerdeenei jabasa dunduur baigulhan zaabaritai xysed taaruuulan emidixegde-hen baina. Buxaarin bolbol „zyynei“ eseernyydei, soveed zasagii esergyyschen yimeenel beledelixi haisa medexe, so-veed pravitielstvo ba bolşeviigudai paartiliin xytelberi-legsedi aarestalxa ba alaxa gehen beledelixi haisa medexe vahian jym.

Gerse Maancev bolbol urda-xi xojor gerşener mete, myn le tede faaktnuudil medeesene.

Syydlegdegse Buxaarin bolbol gerşener Jaakovleva, Ostinski ba Maancev gegsedei elixxeilegii taha arsaxli orlo-dohon baina. Buxaarin bolbol balsiis a barigdaxadaa, „zyynei“ komunistnuudai gryyplin zaagovorşiguudta, Lee-ninlii, Staalini, Sverdloovil aarestalxa tuxai direktiv yge-hen bainab geze, mederxe usartai bolno.

Syyd bolbol „zyynei“ eseernyydei paartiliin CK-al gesyyn baihan, gerse Komkoovil myş-zeberile exine. Ajaar, Breestskii miree gessi batalxa yjede, Buxaarin bolbol tereentei xeer-deedee, soveed pravitielstvi unagaaxa ba „zyynei“ komunistnuudaa ba „zyynei“ eseernyydhee byridiyen, pravitielstvi bli bolgox tuxai durad-xali oruulhan baina. Ilme pravitielstvi tolgoologsin kandidaata Buxaarin bolbol Pla-takovi geze nerelehen baigaa. Buxaarin bolbol tereentei ne-gen xamta, Leeninlii arestalxi durad-xahan baixa jym. Eue xeerdeenei iniciativi bolbol Buxaarinha garhan baixa. Saasadaa „zyynei“ komunistnuud“ ba „zyynei“ eseernyyd bolbol edezaabarinuudai ynd-hen deere, xelise batalhan baina.

1918 ondo „zyynei“ eseernyydei yimeen ba germaniil posool Mirbaaxa gegsli alalgi emidixegsedi negeen baihan Komkoov bolbol Buxaarin xadaa yimeenel beledelixi haisa medeze, Mirbaaxil alaxa gehe-nii haisa medeze baihan baina.

(TASS).

XYDØØ BIŞEGŞED BIŞENE

Likveezei xydelmeride baigaa dutagdalnuudii darii usadxaxa

Zakaamin Sanaglin somonoi kolxoozo pravleenii tyryy. „Kominteara“ kolroozdo yseg legse O. Bimbilin gegse ene bişeg medexegyi 81 xyn bil. xdelmeri tuxai anxarala og-to tabinagi.

Medegse.

**

Xori. Dodo-Xudanai somonoi „Leespromxilm“ kolxoozo kyltyyrne xydelmeri ogto jabanagyl. Ene kolxoozo olyyed, ene somonoi yseg medexegyi 51 xyn, bişeg baga medexe 114 xyn tooq dozo baidag aad, edener xadaa mynee xyrter jixe nahatanal hurgulid xabaaduulagay. Tus kolxooz deere bai-ga kyltyyrni B. D. Anandin gegse eérungoo xariu-salgata xydelmeride ton xariuusalgagyiger xandadag.

Jyrenkil deere ene somonoi kolxoozuudaar kolxoozni-guudai dunda kyltyyrne pro-pagaandii xydelmeri hyylei yjede jixe hula jabana. Tüme bolbos ha, somsoveedai ba paartiliin exin organizaciin zyghee ede metiin outuu dunda zylinnydi usadxaxa tuxai jamarx xytelberi ba zaabar ygtedeggyi baina.

D.

ZURAG DEERE: BMASR-ei xydee azaxuin staxaanovtama slioodoi delegaadoon.

Zyn garhaa, dodo riaadta—I. A. Slaastin, L. F. Antoonova, M. F. Gerasimov, deede riaadta—P. I. Ivanov, A. S. Mitrofaanov. Mixailovai foto.

Tarilgada beledxel

Operatiiv xytelberieer xangaxa

Zakaaminai aimag soo xaba-ral tariigada beledxel jama-raar jabuulagdaza bainab gebel, ton xangaltayi baina.

Almag soogoo xamtadaa 1436 ceentner yrehe xaara plaantial aad, hyylei medegeer arai geze 1346 ceentner xaahan bolbos, eneenee xysed seberleze şadaagyl baina. Gadan, 37 mingan terge şibxe pooli deeree gärgäxa baihan, miil 12567 terge gärgäxa ad-zaa, myn 1000 gektaar tarialan deere saha togtooxo baihan, arai geze 367 gektaarta togtoog. Remoontin talar xaraad yzbel, 748 pliyg remoontolxo aad, tereenhee 737 remoontolhon ba myn 27 see-jelke beledxeli baihan, miil 19 beledxel baina. Gebeş, sanaral talar jamars baihan, medegdexegyi, usar jyyp gexede, aimagai gazarai tana-

gal zyghee şanari şalgaxa ja-bal mynee xyrter emidixeg-deegyl.

Tarilgada beledxeli talar almag soogoo egeel xozomdozo jabahan somsoveedud ge-kede, Sanaglin somon bolbol 42 ceentner jaarica, 32 ceentner ovios yreheen xaxa johotol baihanne negez ceentner xagaagyl baina. Myn Xam-ninlii somon bolbol 924 ceentner jaarica yreheen xaxa johotol baihan, arai geze 489 ceentner xaxan g. m. xozom-dohon baina.

Ilme deerehee tus aimagai selsoveeduudai ba kolxozuudai xytelberileg sed bolbol xabari tarilgada beledxeli talar baigaa dutagdalnuudaa ene dariil usadxaxin tula daisalxii joohor temesere ujalgatal.

Cedenei C.
Şojoonov.

Xabarai tarilgada belen Bişe

Selenge. Nojoronoil somonoi „Bolşevig“ kolxooz bolbol xabarai tarilgada beledxeli talar ton jixe tahaldaltai bai-na. Ziselekde, plaanai johor xabarai tarilgade 80 pliyg ja-baxa baibasji haan, tereenhee 74 remoontolhon, 21 bornoi remoontolxo johotol aad, oroi-doo 10 bornoi belen bolgo. Agroternis xemzee jabuul-gin talar bolosogyl baidaltai gebel, saha togtoolgo, şibxe

zelle g. m. arai geze 10-aad procent dyryrgeen baina.

Moridoo amaruulka, teze-ler rangaxa ba morinol zeb-seg remoontolxo jabadal oto-emidixegdeegyl.

Gadan, byxli kyltyyrnyy deere 1211 ceentner yrehe xaxa baihan aad, myne deere negez ceentner şanar hal-tai yrehe xagaagyl.

Azaglagşa.

Erxim xonişon

Jaruuna. Egetin somonoi Kaarl Maarksai neremzete kolxoozi gesyyn, komsomolliyker Dyyni Modogo-rova gesye xoni ydxelgii teexnikii hainar şudala, staxaanon meetodeer xydelmerilize, zil-hee zilde ilalta tuiladag baina.

Dyyni bolbol 1936 ondo ne-gez xuriq xyltyengyl 71 eme xoninhoo 95 xuriq mal bolgo-hon, 1937 ondo 98 tolgoi xoninhoo 109 xuriq abaa. Dyyni kadaa eerlingee xydelmeril opedil bişe xonişotduu ne-teriydeg baina.

Xoni ydxelgii gyrenei plaa-

ni 1936 ondo 143 proc. dyryrgeen ba 1937 ondo 122 proc. dyryrgebe. Ene amzaltii tuila-han Modogo-rova Dyyni bolbol respypyblikii xydee azaxuin staxaanovtanai slioodto jirehen baina.

Komsomol, Dyyni xadaa, gertees kyltyyrne baidaltai, sonomoi klyydei aktivistikaa jym. Sonomoi soveedai gesyyn, Verxcovo Soveedai hungaltiin talar uçaastagai komisiis ge-syyn baihan ba myne agita-toraar xydelmerilne.

C. Nomtiin.

Xezee haizaruulxa jym?

Zede. Derestein somonoi Staalinal neremzete kolxoozi gesyyn, komsomolliyker Dyyni Modogo-rova gesye xoni ydxelgii teexnikii hainar şudala, staxaanon meetodeer xydelmerilize, zil-hee zilde ilalta tuiladag baina.

Ilme taaraxagyi uşarai yzeg-deze baigaa haan, ene kolxoozi pravleenii ba tus hurgulii direekciin zyghee jamarx xemzee abnagyl.

Kolxooznig

Seroovoi neremzete klyybei bairii respypyblikii aradai zoxiooloi baişanda ygexe tuxai BMASR-ei Arada. Kmisarnarai Soveed togtool abhan baina.

Tiigeed, Ulaan-Yde gorodoi Rabooči goorkin azalşadii kli-noogo xangaxa jabadalii Res-pypyblikii aradai zoxiooloi oalşanda daalgaxa gebe.

PIONEEREI BULAN

Pioneeruudai anxaralda

„Buriaad-Mongoloi Ynen“ gazeedai redaakca bolbo-ne yderhöe exileze, pioneeruudai bişeggyidil eeri-goe gazaedta tollozo baixiin tylee, bulan emidixebi.

Eneende imagtal pioneeruudai bişeggyid tolilogdo-no. Tiimiin tula, pioneeruudai bolbol eöhediingee otria-dai ba zvenoogoi sboorii jamaraar yngergedeg tuxa-gaa, huralsalai otliiçniguudai ba udaarniguudai xyde-meriin meetod, aba eziqee ba hurgagşadaa, zaatanaraa xyndeleged, eeriingoe yzeze jabahan no-ba xubsaha xunaraa seberxeneer abza jabadag pioneereigee discipline ebdedeggyi pioneeruud tuxai bişexede bolno. Myn, disciplineyi pioneeruud dii bişexede bolxo.

Gadana, pioneer otriauduudai ba zvenoonuud kryzooguudai xydelmerili bişexede, eldeb honin ylige taabari, reeby, syleg g.m. zoxiooluudit bişexede xeregtei. Ede metiin zylinyydi bişexede ton tobşord aad, honoroor bişez baigtili. Eneenii bişexede, gan-gansaaraa, gryypeere, otriaadaaraa gy, ali brigaa bollood, bişez baibal byri hain. Xen hainaar, udxata gaar ba honorxonoor bişeneb, tereenei bişehen stat-jaanuud manai gazeedal noomerto gargagdaxa.

Redaak-

Hajaar xabarai kaniikyl

Hajaar xabarai kaniikyle exil-baarai. Gooroduudai hurguliuudta maartil 25 ha-aa, 6 yder yrgelzine-maartil 30 xyrter bolno.

Myn ene yje bagta xydee hurguliuudaa kanikyl yng-gegde. Xydee hurguliuudai kanikylkili todo bolzorinai al-mag, rajoonuudai gy sedexxe komitee jireze sadaxaygi bain Edeneri kaniikylaiga yje hainaar ba xyllyygeer amar-xiinlii tula edener tuşaa aral oroldogoo tabixiin hurguliuudai erxileg sed ba reektornuudta gegeerelei A-komaad daradxa.

Xydee niutagai huurinuudai onxi hurguliuudai hurgulihha xolo baidag deen-hee, xabarai taralgaar eden-hurguliuudaa hain ydyntide jireze sadaxaygi bain Edeneri kaniikylaiga yje hainaar ba xyllyygeer amar-xiinlii tula edener tuşaa aral oroldogoo tabixiin hurguliuudai erxileg sed ba reektornuudta gegeerelei A-komaad daradxa.

Xaraxada nomoxonuudş haa, xajaa doşordog

Muxar-Siber. Sutaiin xysed ne ebbedeg Myn eöhedi oroldosogyl deerehee, 1936 1937 ono hursalsalai zilde mi-gaar hursalsalai hen. Ene joh-roo baigaa haa, 1937 ba 38 on hursalsalai zilde bahal gege-tei baihan labtal daa.

Xedili ilme bolbos, kom-mooloi orgaizaaclin ba pl-neerei zygnne xemzee ab-gi, orxigdohon baixa. En-xadaa hurgasdadta ba plone-nuudta jixseg galxaltai xe-bolşoo. Tümin tula, kom-mooloi aikoom xadaa, ene-tai xabarai tabiza, Sub-hurguliuudai pioneerel otridai ba komsomoloi orga-zaaclin dundaxi emxi zu-halzaruulxan şukala xe-bollood baina.

Gadan, ene xojor „tomoo-toşuulna“ xeseelnee geegde-dog ba tamxi tatadag gexe zergeer pioneereigee discipli-

Nomuudai honin

Buriaad-Mongol gyrenei xeb-lel bolbol 1938 onoi exinacee xoişo jamarnuud nomuudi buriaad xelet deere xeblen garga-han baihan gexede, ba-ga xyygedel unşaxa nomuud:

V. Gilygo—„Kozeta“, L. Tolstoi—„Gurban baabgai“, B. Abidin—„Txe baban“ tyxhe“, Diseln—„Gurban porosloog“ ede nomuud xudaldaan-garhan baina. Myn xebielle oruulagdaa, hajaar gar-xaa baihan nomuud gere-de, baga xyygedei unşaxa no-muud: L. Tolstoi — „Baasni-nuud“ ba „Bishikan xiby-yd“, B. Abidin—„Saa-lai“ baina.

Hajaar BMASR-ei Kon-tuca ba SSSR-ei Konstitu-bolon „RSFSR-ei Verzor“ Soveedta hungaxa hungal-tuxai dyrim“ garga-dan-

Xariusalgata redaaktor R. BIMAAJEV

KINOO TEATRNUUDTA

Kinoo „Erdem“

Geroi hoodçigüudai

tuxai noveelnuud

Kinoo „Progres“

Voloçajevsk ydernyyd